

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA NOVA GORICA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP še vedno razpolaga s pet prostori za pridržanje (dva za daljše pridržanje in tri za krajša pridržanja), ki so v kletnih prostorih. V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 10. 6. 2014.**²
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec varuha) in ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (SKUP).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejela sta nas komandir PP in pomočnik komandirja, s katerim smo opravili tudi pregled prostorov PP, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor.

¹ V letu 2014 (v času od 1. 1. 2014 pa do maja) so policisti te PP odredili skupaj 27 pridržanj (skupno pa je bilo izvedenih 48 pridržanj).

² Prejšnji obisk PP je bil opravljen 11. 11. 2010.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 23. 6. 2014 (poslano tudi komandirju PP v vednost), skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 30. 7. 2014, torej 37. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in so bila za vse prostore za krajše pridržanje nameščena stikala, ki omogočajo regulacijo umetne svetlobe,
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in so bili prostori za krajše pridržanje opremljeni s posteljnino in vzglavnikom ter toaletnim papirjem,
- bilo torej upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in je PP namestila manjši kovinski nabiralnik, ki omogoča anonimno oddajo morebitnih pripomb, pritožb in pohval.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da se iz prostora za krajše pridržanje številka »3« odstrani ena (tretja) žimnica.³

DPM: predlagamo, da prostor za razgovore z odvetnikom in zaslišanje opremljeno z video nadzorovan.⁴

DPM: predlagamo, da se prostor za razgovore, zaslišanje in razgovore z odvetnikom bolj redno prezračuje.⁵

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik obrazcev potrebnih za pridržanje

► odziv pristojnih

MNZ: sporočamo, da so na PP iz prostora za pridržanje št. 1 odstranili odvečno (tretjo) žimnico.

MNZ: sporočamo, da prostor za razgovore z odvetnikom in zaslišanje ni video nadzorovan, niti PP ne razpolaga s prenosno opremo za zvočno in slikovno snemanje zaslišanj. Sicer se v omari tega prostora nahaja video kamera, ki pa se uporablja redkeje - zlasti za snemanje zaslišanj osumljencev hujših kaznivih dejanj. Kljub temu bomo strokovno službo na Generalni policijski upravi pozvali, da prouči možnost nabave in vgradnje videonadzora prostora oziroma prenosne opreme za zvočno in slikovno snemanje zaslišanj, PP Nova Gorica pa opozorili, da do nabave te opreme navedeno kamero uporablja pogosteje.

MNZ: sporočamo, da bodo na PP Nova Gorica poskrbeli, da se bo prostor za razgovore, zaslišanja in razgovore z odvetniki prezračeval pogosteje.

MNZ: sporočamo, da je Policijska uprava Nova Gorica je 16. 6. 2014 z dokumentom, vsem policijskim enotam

³ Ob tokratnem obisku je bilo ugotovljeno, da so v prostoru števila »1« nameščene tri žimnice, čeprav je glede na ugotovitev prejšnjega obiska in pojasnilo sogovornika ob tokratnem obisku, da ni prišlo so spremembe kapacitete za namestitvev pridržanih oseb, prostor namenjen za namestitvev dveh pridržanih oseb.

⁴ Prostor za razgovore z odvetnikom in zaslišanje ni video nadzorovan, niti PP ne razpolaga s prenosno opremo za zvočno in slikovno snemanje zaslišanj. DPM zato meni, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj morebitnih navedb pridržanih oseb in tudi oseb, ki so bile zaslišane, o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti. Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ob obiskih je v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se bo elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporabljala. Kot je opozoril Odbor, elektronsko snemanje (avdio in/ali video) policijskih postopkov namreč predstavlja pomembno dodatno varovalko zoper grdo ravnanje s pridržanimi osebami, ki lahko zagotovi popoln in avtentičen zapis postopka razgovora in s tem močno olajša preiskavo kakršnihkoli trditvev o grobem ravnanju. To je zato v interesu tako oseb, s katerimi naj bi policija grdo ravnala kot tudi policistov, če so soočeni z neutemeljenimi trditvami, da so bili vpleteni v grdo ravnanje. Elektronsko beleženje policijskih razgovorov prav tako zmanjšuje možnost, da bi pridržane osebe kasneje lažno zanikale, da so podale kakršnekoli izjave.

⁵ Ugotovljeno je bilo, da je v prostoru nekoliko slabši zrak – dajal je občutek neprezračenosti.

ter da se bodo vsi navedeni podatki medsebojno ujemali.⁶

DPM: prosimo za podatek, katera PP je torej dejansko izvajala postopek za pridržano osebo in, da se vnos temu primerno popravi.⁷

DPM prosimo za pojasnilo kakšen je »neposredni nadzor policistov« in kateri policisti so tak nadzor izvajali ter kje se je pridržana oseba dejansko nahajala na PP Nova Gorica.⁸

na svojem območju naročila, da opozorijo policiste na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik obrazcev, potrebnih za pridržanje. Glede na ugotovitve je komandir PP Nova Gorica tudi na delovnem sestanku 10. 6. 2014 opozoril policiste na obvezo, da se izpolnijo vse rubrike v obrazcih, potrebnih za pridržanje in dosledno upoštevajo pravice oseb, ki jim je bila odvzeta prostost.

MNZ: sporočamo, da je pridržano osebo v postopku imela PP Nova Gorica, ki je tudi odredila pridržanje. V nadaljevanju je osebo v nadaljnji postopek prevzela PP za izravnane ukrepe Nova Gorica, kjer se je tudi nahajala predmetna dokumentacija. PP Nova Gorica je že poskrbela, da se v njihovem arhivu ponovno hrani spis celotne zadeve.

MNZ: pojasnjujemo, da je bil imenovani prijet ob 12.55, ob 13. 10 je bil pripeljan na PP in nameščen v prostore za pridržanje, med 13.10 in 17.55 pa je bil ves čas pod stalnim neposrednim nadzorom dežurnega policista PP Nova Gorica. Neposredni nadzor nad osebo je dežurni PP izvajal tako, da je bil pridržani nameščen v prostoru za pridržanje, ki je tehnično opremljen z videonadzorom in govorno napravo. V priročniku za

⁶ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je bilo pri pregledu pridržanja za osebo (25. 5. 2014, začetek postopka 8.50, pridržanje odrejeno med 9.10 in 16.20 uro, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) ugotovljeno, da je v obrazcu »sklep o pridržanju« v rubriki »pridržanje/zadržanje je bilo odrejeno« napačno naveden datum 22. 2. 2014, dočim ura odreditve pridržanja sploh ni navedena. Prav tako je bilo ugotovljeno, da v obrazcu »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ni navedeno v katerem prostoru za pridržanje je bila oseba nameščena ter da v obrazcu »potrdilo o zasegu predmetov pridržani osebi« ni navedena ura zasega predmetov.

⁷ Ob obisku smo si iz FIO izpisa pridržanj izbrali tudi primer pridržanja tujca (11. 12. 2013, začetek postopka 8.50, pridržanje odrejeno med 9.00 in 10.50 uro, na podlagi četrte alineje prvega odstavka 64. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije), za katerega je iz izpisa izhajalo, da je postopek pridržanja opravila PP Nova Gorica. Po izboru primera je bilo s strani zaposlenih na PP Nova Gorica ugotovljeno, da za navedeno osebo ne razpolagajo z dokumentacijo postopka, saj naj bi z osebo postopek izvedli policisti Policijske postaje za izravnane ukrepe.

⁸ Pri pregledu pridržanja za osebo (5. 3. 2014, začetek postopka 12.55, pridržanje odrejeno med 12.55 in 18.00 uro, na podlagi prvega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da je v obrazcu »uradni zaznamek o privedbi« v delu obrazca, kjer se beležijo opravila med pridržanjem navedeno, da je bila oseba ob 13.10 uri dana v prostor za pridržanje, pri čemer ni navedeno kateri. Nadalje pa je zgolj evidentirana še ura 17.45 in da je bila oseba »ves čas zadrževanja na PP Nova Gorica pod stalnim neposrednim nadzorom policistov«

izvajanje policijskih pridržanj je v poglavju 4.4 "Nadzor nad pridržano osebo in čas trajanja pridržanja" navedeno, da je kljub videonadzoru fizični nadzor nad pridržano osebo potrebno opravljati vsaki dve uri. Ob prijelju je bila oseba v treznem stanju, ves čas zadrževanja v prostoru za pridržanje je bila budna in ni uveljavljala pravic, ki ji gredo skladno z zakonom. Prav tako oseba ni izkazala potrebe po hrani ali vodi. Glede na čas, v katerem je bila oseba nameščena v prostor za pridržanje in glede na dejstvo, da ni bila pod vplivom substanc, ki bi vplivale na njeno zdravje ali razumevanje postopka, je dežurni policist PP nadzor izvajal samo z uporabo tehnične opreme (videonadzor in govorna naprava). Komandir PP Nova Gorica je na delovnem sestanku policiste ponovno opozoril, da morajo tudi neposredno (fizično) nadzirati pridržane osebe (najmanj vsaki dve uri, če ni posebnosti). Prav tako je komandir o tem še posebej opozoril vse dežurne policiste v individualnih razgovorih.

